

[Handelsministeren.]

har behandlet sagen på, at jeg ikke har forsøgt at lægge noget ansvar fra mig for, hvad jeg stod for, og det tror jeg alle er klar over.

Lukkeloven er efter min opfattelse en uheldig blanding af erhvervslovgivning og samtidig beskyttelseslovgivning for de erhvervsudøvende og deres medarbejdere. Mange af ordførerne har været inde på principielle overvejelser omkring en eventuel ophævelse af lukkeloven. Jeg tror personlig, at udviklingen vil gå i den retning, men jeg anser det ikke for at være praktisk politik at tale herom i dag.

Jeg vil endvidere gerne pege på, at en af de mange anledninger, jeg måtte finde til at røre ved lukkeloven, var hele den ulovlige tilstand — bagdørshandel og åbenlyse krænkelse — ikke alene i det såkaldte ferie- eller sommerland, men også i storbyerne, en tilstand, hvor politiet efterhånden havde opgivet at skride ind og kun skred ind som hovedregel efter forudgående anmeldelse. Denne ulovlige tilstand er i sig selv uheldig, men den viste jo også klart og tydeligt et behov for en friere tilstand; befolkningen havde simpelt hen taget sagen i sin egen hånd og gør det den dag i dag, ustraffet i langt de fleste tilfælde. Jeg kan godt forstå det, for jeg kan ikke se nogen årsag til, at Danmark, dette lille land, skulle adskille sig så stærkt fra andre nordeuropæiske lande. Jeg har i bemærkningerne til lovforslaget detaljeret gjort rede for en række af disse landes lovgivning, hvor man jo tydeligt kan se, at Danmark har den langt mest restriktive lukkelov; forbilleder var der altså nok af.

For mig var det, da jeg begyndte på dette arbejde, naturligt at sammenligne os med de nordiske lande, hvor man har fulgt to forskellige veje. I Sverige og Finland har man meget vidtgående åbningstider, 8 morgen til 20 aften, lørdag inklusive, i Finland dog kun lørdag til kl. 18. I Norge er man gået en helt anden vej, dér er det kun igennem den eksisterende lukkelov påbudt bykommuner at have en vedtægt, hvori de bestemmer, hvornår butikkerne skal holde åbent; det er altså kommunerne, der fuldstændig bestemmer det, i landkommunerne kan man gøre nøjagtig, hvad man vil.

Jeg fandt, at den skitse, jeg tog ud til forhandling med erhvervene, på passende

måde og egnet for danske forhold var et kompromis mellem de to systemer: det finske på den ene side og det norske på den anden side. Skitsen har mødt hård kritik; jeg mener stadig væk, det er den form, der peger mest ind i fremtiden, men det er jo ikke sådan i det politiske liv, at en enkelt skal have sin vilje fuldt ud, og det er måske også godt nok det samme.

Nu foreligger der altså et lovforslag, som i alt fald giver langt større smidighed i købstiderne ud over landet. På den anden side røber jo også netop det foreliggende lovforslag, bemærkningerne til lovforslaget, og hvad jeg har sagt i min fremsættelsestale, vanskelighederne ved at forene to elementer i én og samme lovgivning, nemlig på den ene side en lovgivning, der kan virke strukturformidlende, ikke virker hæmmende på strukturudviklingen, som jo er i gang og vil være i gang, og som på den anden side indeholder et beskyttelseselement: den knapt ansatte åbningstid, der jo for de butiksdrivende i højeste grad er konkurrencehæmmende og for medarbejdernes vedkommende jo i og for sig ikke tilstræber at begrænse deres arbejdstid, for det er der aftaler om mellem arbejdsmarkedets parter, men at placere denne arbejdstid inden for et ganske bestemt tidsinterval i døgnet, som tydeligt og klart i stort omfang ikke harmonerer med udviklingen i forbrugernes ønsker og vaner. Det er derfor, jeg peger på den indbyrdes sammenhæng mellem de forskellige åbningstider. Hvis man vil hjælpe de mange udearbejdende i storbyerne med de store afstande ved at flytte åbningstiden fra kl. 17.30 til kl. 18, som hr. Albertsen var inde på, så hjælper man dem meget, for for dem, der først får fri kl. 16, kl. 16.30 eller kl. 17, er en halv time meget, når de har store transportafstande og gerne vil købe ind, men det har ikke spor interesse i provinsens byer, det kan jeg meget vel se. Vil man flytte den lange aften fra fredag til torsdag, som forslaget peger på, og hvad både lønningssaften og den såkaldte folkevandring og familieindkøb og meget andet taler for, så rammer man andre lige så berettigede ønsker om at kunne bevare fredag aften som indkøbsaften. Hvis man sætter lørdagsåbningen til kl. 12, hvad der i praksis har været tilfældet bl. a. i en række provinsbyer, hvor man har gjort det ad frivillig vej, nu